

LL.B. SEMESTER - 3 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2025 (AS PER SYLLABUS YEAR JULY-2024)
Labour & Industrial Law-1 (Core-2024)

Time: 3:00 Hours**Marks: 100****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ મજૂર એટલે શું? ભારતના શ્રમ કાયદામાં મજૂરને આપવામાં આવેલા અધિકારોની ચર્ચા કરો. (૨૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ ભારતમાં મજૂર અદાલત નું માળખું, હક્કમત અને બંધારણ અંગે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૨ ઔદ્યોગિક વિવાદ અન્વયે હડતાલ અને તાળાબંધી અંગેની જોગવાઈઓ દર્શાવો. (૨૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ ભારતમાં શોષણના પ્રતિકાર તરીકે મજૂર ચળવળથી આવેલા પરિવર્તનને વિસ્તારથી સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ કારખાના નિરીક્ષકની સત્તા અને ફરજોની ચર્ચા કરો. (૨૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૩ ભારતમાં 'સામૂહિક સોદાબાજી' ને વાટાઘાટોના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૪ ઔદ્યોગિક રોજગાર (સ્થાયી હુકમો)- 1946 ની મહત્વની જોગવાઈઓ જણાવો (૨૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૪ ભારતમાં કર્મચારી ભવિષ્ય નિધિ માટે ઉપલબ્ધ પ્રાવધાનોને વિસ્તારથી સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૫ ટ્રેડનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૨૦)
- 1) ટ્રેડ યુનિયનનો અધિકાર
 - 2) બંધુઆ મજૂર
 - 3) મજૂરના બંધારણીય અધિકારો
 - 4) મહિલા મજૂરો

ENGLISH VERSION

- Que.1 What is a labour? Discuss the rights given to a laborer in the labor laws of India. (20)
OR
- Que.1 Discuss the structure, governance and constitution of the labour court in India.
- Que.2 State the provisions regarding strikes and lock-outs in industrial disputes. (20)
OR
- Que.2 Explain in detail the changes brought about by the labour movement as a resistance to exploitation in India.
OR
- Que.3 Discuss the powers and duties of a factory inspector. (20)
OR
- Que.3 Discuss 'collective bargaining' in India in the context of negotiations.
- Que.4 State the important provisions of industrial Employment (Standing Orders) Act 1946. (20)
OR
- Que.4 Explain in detail the provisions available for Employees Provident Fund in India.
- Que.5 Write short notes. (any two) (20)
- 1) Right to trade union
 - 2) Bonded labor
 - 3) Constitutional rights of labour
 - 4) Women labours
